

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 10.2.2006
KOM(2006)51 v konečném znění
2004/0175(COD)

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU

podle čl. 251 odst. 2 druhého pododstavce Smlouvy o ES

o

**společném postoji Rady k přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady
o vybudování prostorové informační infrastruktury ve Společenství (INSPIRE)**

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU

podle čl. 251 odst. 2 druhého pododstavce Smlouvy o ES

o

**společném postoji Rady k přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady
o vybudování prostorové informační infrastruktury ve Společenství (INSPIRE)**

1. SOUVISLOSTI

Datum podání návrhu EP a Radě 23. července 2004
(dokument KOM(2004)516 v konečném znění – 2004/0175(COD)):

Datum vydání stanoviska Evropského parlamentu, první čtení: 7. června 2005

Datum vydání stanoviska Evropského hospodářského a sociálního
výboru: 9. února 2005

Datum přijetí společného postoje: 23. ledna 2006

2. ÚČEL NÁVRHU KOMISE

Souhrnným cílem návrhu je zlepšení způsobu podpory politiky v oblasti životního prostředí prostřednictvím prostorových dat, které spravují veřejné orgány, a to cestou zlepšení harmonizace prostorových dat a interoperability prostorových služeb a zajištění sdílení dat mezi veřejnými orgány a on-line přístupu k těmto datům Pro veřejnost. Typ dotčených prostorových dat je specifikován ve třech přílohách návrhu.

Navržená směrnice požaduje na členských státech, aby přijaly následující opatření:

- vytvořit síťové služby, které umožňují vyhledávat, prohlížet a zpřístupňovat prostorová data z jednotného internetového portálu;
- vytvořit soubory prostorových dat a interoperabilní služby (t.j. technicky slučitelné) v souladu s prováděcími pravidly přijatými postupem pro projednávání ve výboru;
- vytvořit přehledy dat v držení veřejných orgánů, která obsahují „metadata“ poskytující jistý druh informací o datech;
- zpřístupnit prostorová data veřejnosti;
- odstranit překážky pro sdílení prostorových dat mezi jednotlivými veřejnými orgány.

3. KOMENTÁŘE KE SPOLEČNÉMU POSTOJI

3.1 Obecné komentáře

Komise může zcela, částečně nebo v zásadě přijmout 46 z navrhovaných 49 změn navržených Evropským parlamentem v prvním čtení. Mnoho z těchto změn bylo nyní doslova nebo v podstatě začleněno do společného postoje.

Komise nemůže přijmout společný postoj v řadě otázek. Mezi nejdůležitější řadí následující:

Komise nesouhlasí s tím, že práva duševního vlastnictví v držení veřejných orgánů by měla být možným důvodem k omezení přístupu veřejnosti k prostorovým datům.

Komise dále nesouhlasí s tím, že možnost omezit přístup by měla být rozšířena v oblasti vyhledávacích služeb podle čl. 18 odst. 1 písm. a) návrhu Komise, jelikož by to znamenalo, že veřejnost by se ani nedozvěděla o existenci dat.

Komise trvá na tom, aby prohlížecké služby podle čl. 18 odst. 1 písm. b) návrhu Komise byly veřejnosti bezplatně přístupné, a nemůže připustit postoj Rady umožňující veřejným orgánům zpoplatnit a vydávat oprávnění pro takové služby podle určitých podmínek;

Společný postoj zakládá povinnost odstraňovat překážky při sdílení dat, dále vytváří pravidla pro zajištění harmonizace podmínek pro instituce a orgány Společenství, která jsou podřízena oprávnění poskytovatelů veřejných dat zpoplatňovat a vydávat oprávnění k přístupu dalších orgánů k jejich datům. Neurčitě se také vyjadřuje v otázce překážek, kterým má být zabráněno. Bude tudíž neúčinný v dosahování jednoho z klíčových cílů návrhu, dokonce by mohl fungovat jako překážka při sdílení dat.

Konečně, jelikož Komise souhlasí s tím, že opatření týkající se sdílení dat nemají vliv na existenci nebo vlastnictví práv duševního vlastnictví veřejnými orgány, nevidí potřebu, aby toto bylo stanoveno ve znění směrnice. Pokud takové ustanovení má být zahrnuto, mělo by z něj být zcela zřejmé, že tato práva musí být uplatňována v souladu s jinými ustanoveními.

3.2 Podrobné komentáře

3.2.1 *Změny Parlamentu, které jsou přijatelné pro Komisi zcela, částečně nebo v zásadě a které jsou začleněny do společného postoje*

Změny 1 a 5 týkající se odůvodnění byly začleněny zcela, částečně nebo v zásadě.

Změna 6 o cílu směrnice byla částečně začleněna zmínkou o prostorovém uspořádání v odůvodnění.

Na základě změn 8-12 se přepracovaly části znění za účelem jejich vyjasnění. Tato restrukturalizace byla také převzata do společného postoje. Navíc změna 9 způsobila některé technické změny v definicích, z nichž většina byla začleněna do společného postoje. Změna 10 také zahrnuje drobné a přijatelné omezení ustanovení o postupu projednávání ve výborech týkající se aktualizace příloh.

Změny 13 a 14 se týkají metadat, která musí být vytvořena ve vztahu k souborům prostorových dat a k službám uvedeným v této směrnici. Obě dvě byly přijaty v zásadě tím, že od členských států vyžadují poskytnutí informací o poplatcích týkajících se práv na využívání souborů prostorových dat a služeb a zajišťují, aby byla kvalita metadat vhodná ke svému účelu.

Změny 15 a 21 drobně upravují znění ve vztahu k časovému rámci pro soulad s prováděcími pravidly a byly začleněny do příslušných článků.

Změny 16-20, 22 a 23 objasňují některá opatření, která se týkají prováděcích pravidel určených ke zlepšení interoperability souborů prostorových dat a služeb. Všechny byly převzaty do článků 7 až 10 společného postoje, což také vylepšuje uspořádání této části znění.

Změna 24 požaduje objasnit podstatu služeb, které mají členské státy poskytnout, aby umožnily poskytovatelům dat napojení svých dat na infrastrukturu INSPIRE. Tento požadavek je také vyjádřen v článku 12 společného postoje.

Změna 25 odstraňuje neúmyslnou dvojznačnost v původním návrhu a byla začleněna do posledního odstavce článku 11 společného postoje.

Změna 27 upřesňuje služby, pro které mají být vypracovány technické specifikace postupem projednávání ve výběrech. Toto upřesnění je v přepracovaném znění zahrnuto do článku 16.

Změna 29 upřesňuje opatření týkající se sdílení dat s mezinárodními orgány, která by měla být shodná jako pro orgány požadující sdílení dat na národní úrovni a úrovni Společenství. To bylo převzato do čl. 17 odst. 5 společného postoje s upřesněním, že sdílení dat by mělo být otevřené a vzájemné.

Změna 31 vysvětluje zamýšlený smysl dodatečného přístupu k datům pro instituce a orgány Společenství v původním návrhu. Toto vysvětlení je začleněno do čl. 17 odst. 8 společného postoje, ačkoli jiné změny tohoto odstavce, které učinila Rada, jsou pro Komisi nepřijatelné.

Změna 35 vysvětluje, že vedle evropských norem by měly mezinárodní normy podporovat provádění směrnice. To bylo převzato do článku 20 společného postoje, kde je dále upřesněno, že by se měla zohlednit prováděcí pravidla uvedená ve směrnici.

Změna 36 požaduje, aby členské státy trvale zpřístupnily veřejnosti i Komisi výsledky monitorování provádění směrnice. To bylo převzato do čl. 21 odst. 1.

Změna 38 upřesňuje, že zpráva Komise o použití směrnice by měla být založena na zprávách předkládaných členskými státy. To bylo převzato do článku 23 spolu se slovním spojením „mezi jiným“, jelikož se připouští, že existují i jiné zdroje.

Změny 39, 42, 43, 46 a 48 stanoví užitečná upřesnění nebo drobné změny různých témat v přílohách a jsou začleněny do společného postoje, v některých případech s dalším vysvětlením. Změny 40 a 41 přesouvají téma týkající se dat z oblasti „geologie“ z přílohy III do přílohy II.

Změna 44 rozšiřuje oblast působnosti směrnice o téma veřejně prospěšných služeb, vládních služeb a zařízení na monitoring životního prostředí. Toto rozšíření zvýší význam směrnice pro vytváření politiky životního prostředí, a tak podpoří její celkový cíl. Změna 49 navíc začleňuje téma obnovitelných zdrojů energie. Další témata jsou s několika úpravami zahrnuta do společného postoje.

3.2.2 *Změny Parlamentu, které nejsou přijatelné pro Komisi a nejsou začleněny do společného postoje*

Změna 2 týkající se odůvodnění nebyla považována pro návrh za relevantní a nebyla tudíž přijata.

Změna 7 rozšiřující infrastrukturu o zahrnutí dat v držení Společenství není pro Komisi přijatelná a nebyla začleněna do společného postoje, protože takové ustanovení by pro instituce a orgány Společenství přineslo povinnosti, které není možno směrnici stanovit. Nicméně prohlášení na konci sdělení vyjadřuje ochotu Komise zajistit začlenění dat, která spravují instituce a orgány Společenství, do infrastruktury INSPIRE.

3.2.3 *Změny Parlamentu přijaté Radou, ale nepřijatelné pro Komisi*

Změnou 30 se zkracuje znění ustanovení v návrhu Komise, jehož cílem je zabránit narušení hospodářské soutěže v případech, kdy veřejné orgány také provádí obchodní činnosti, které nesouvisí s vykonáváním jejich veřejných úkolů. Jelikož ustanovení ve znění změn jen opět stanoví povinnost zabránit narušení hospodářské soutěže vyplývající ze Smlouvy bez upřesnění souvislostí nebo významu, Rada se rozhodla toto ustanovení zcela vynechat. Komise by upřednostnila prosazení původního ustanovení v plném rozsahu, protože je vylepšením změny Parlamentu.

3.2.4 *Změny Parlamentu, které jsou přijatelné pro Komisi, ale nejsou zahrnuté do společného postoje*

Změna 3 se snaží objasnit ustanovení týkající se sdílení dat mezi veřejnými orgány zahrnutím odůvodnění finanční náhrady poskytovatelů veřejných dat. Komise může přijmout tuto změnu, neboť je v souladu s návrhem Komise. Naproti tomu Rada provedla zásadnější změny ustanovení týkajících se sdílení dat, a proto nezačlenila tuto změnu.

Změny 4, 33 a 34 stanoví, že by se struktury vytvořené ke koordinaci infrastruktury INSPIRE měly rozšířit na různé správní úrovně a zohlednit rozdělování pravomocí a odpovědností v členských státech. Tato změna je s některými úpravami přijatelná pro Komisi, ale nebyla začleněna do postoje Rady.

Změna 26 by umožnila poskytovatelům veřejných dat zpřístupnit prohlížečské služby ve formě zabraňující jejich opakovanému využívání pro obchodní účely a zavést systém elektronické licence (click-llicence) k omezení využívání dat. To by poskytlo účinný prostředek k ochraně poskytovatelů veřejných dat před zneužitím této služby. Rada nezačlenila tuto změnu, neboť upřednostňuje obecnější ustanovení umožňující poskytovatelům veřejných dat uplatnit na tyto služby poplatky, jakož i licence.

Změna 28 požaduje, aby členské státy zajistily, že provedení ustanovení o sdílení dat mezi veřejnými orgány, nebude mít nepříznivý vliv na dostupnost souborů prostorových dat a služeb. Tuto změnu Rada nepřijala a místo toho by byla pro výrazné oslabení ustanovení o sdílení dat.

Změna 32 zajišťuje, že vytvoření společných licencí stanovených návrhem Komise nebude zbytečně omezovat možnost pro opakované využití dat a využití služeb a nebude využito k omezení hospodářské soutěže. Tato změna je zcela ve shodě se záměrem Komise, nebyla však přijata Radou, která se místo toho rozhodla zcela vynechat odpovídající ustanovení.

Změna 37 požaduje, aby členské státy poskytly informace o dohodách mezi veřejnými orgány týkající se harmonizace a sdílení informací. V návrhu není zvláštní ustanovení týkající se dohody o harmonizaci informací, ale tato změna by mohla být v zásadě přijata, pokud se vztahuje na opatření členských států pro zlepšení interoperability mezi soubory prostorových dat a službami. Tato změna nebyla Radou přijata.

Změna 45 stanoví odůvodněné rozšíření rozsahu témat prostorových dat o rozložení obyvatelstva a demografii. Změna 47 přidává nové téma dat o „oblastech pod vlivem antropogenního stresu“, která by mohla být přijata, pokud by byla blíže upřesněna její koncepce. Žádná z těchto změn není ve společném postoji.

3.2.5 *Dodatečné změny k návrhu učiněné Radou*

Rada učinila řadu dalších změn návrhu. Mnoho z nich jsou technického charakteru a jsou podobné změnám Parlamentu. Nicméně společný postoj zavádí množství podstatnějších úprav návrhu Komise, z nichž některé vážně podřývají odsouhlasený účel směrnice.

Nejvýznamnější z těchto změn se týkají přístupu veřejnosti a sdílení dat mezi veřejnými orgány.

Zatímco návrh Komise stanoví, že by síťové služby umožňující veřejnosti vyhledávat a prohlížet data v držení veřejných orgánů měly být bezplatné, společný postoj umožňuje poskytovatelům veřejných dat uplatňovat poplatky a omezení licencí, pokud se jedná o „nezbytnou podmínku k zachování souborů prostorových dat a služeb nebo k splnění požadavků již dlouhodobě fungující mezinárodní infrastruktury prostorových dat udržitelným způsobem“ (článek 14) bez bližšího upřesnění okolností, za jakých by k tomu mohlo dojít. Navíc společný postoj zahrnuje práva duševního vlastnictví mezi důvody pro omezení přístupu veřejnosti podle článku 13 a umožňuje použít tyto důvody kromě jiných síťových služeb i na vyhledávací služby.

V otázce sdílení dat mezi veřejnými orgány je článek 17 mnohem méně důraznější než článek 23 návrhu Komise a mohl by naopak spíše zvětšit než zmenšit překážky sdílení dat. Nejvýznamnější změny jsou uvedeny:

- v odstavci 3, na základě něhož se vyloučení omezení podřizuje právu poskytovatelů dat zavést licenční systém a požadovat platby od orgánů-uživateli,

- v odstavci 8, kterým se ustanovení týkající se harmonizovaného přístupu institucí a orgánů Společenství podřizují stejné podmínce, a
- v odstavci 9, který potvrzuje, že článek nemá vliv na existenci nebo vlastnictví práv duševního vlastnictví orgánů veřejného sektoru bez vysvětlení, že tato práva musí být uplatňována v souladu s jinými ustanoveními.

Komise nemůže podpořit tyto změny, neboť by příliš omezily přístup veřejnosti, ztížily by provádění směrnice a zhoršily by dostupnost dat, čímž by snížily přidanou hodnotu infrastruktury. Čl.17 odst. 3 vyvolává značné znepokojení, neboť s velkou pravděpodobností podporuje poskytovatele dat, aby zvyšovali právní a finanční překážky při sdílení dat s veřejnými orgány, čímž má zcela opačný vliv, než bylo zamýšleno.

Další vážná obava se týká postupu přijímání prováděcích pravidel týkajících se interoperability podle čl. 7 odst. 2 a 3 společného postoj. Požaduje, aby Komise provedla analýzu uskutečnitelnosti a odhad očekávaných nákladů a zisků, dále stanovuje, že přijetí pravidel nemůže vést k nepřiměřeným nákladům pro členské státy a vyžaduje, aby členské státy vyhověly pravidlům pouze v „proveditelném rozsahu“.

Zatímco Komise zcela uznává při navrhování pravidel potřebu zvážit uskutečnitelnost a provést analýzu nákladů a zisků, jejich technický a přírůstkový charakter obecně neumožní provést vyčerpávající a explicitní analýzu, a tak požadavek na takovou analýzu povede k značnému zpoždění a plýtvání úsilí. Navíc znění navrhované Radou by mohlo být interpretováno tak, že prováděcí pravidla by nemohla být navržena k přijetí, pokud by pro jediný z 25 členských států vznikly nepřiměřené náklady. Postup projednávání ve výboru stanovený v návrhu Komise umožňuje členským státům přezkoumat návrh pravidel a odmítnout je, pokud nejsou uskutečnitelné, nevyladí se nebo jsou jinak nevhodné. Jakmile jsou přijaty, je důležité, aby byly použity bez výjimky, jinak by cíle interoperability nebylo dosaženo.

Komise má následující komentáře k dalším změnám, které učinila Rada.

- Některé z časových plánů předpokládaných v návrhu Komise pro provedení členskými státy jak prováděcích pravidel, tak i směrnice jako celku, byly prodlouženy. Komise se domnívá, že by časové plány v původním návrhu měly být dodrženy.
- Musí být zajištěno, že odkazy na mezinárodní normy (čl. 7 odst. 1 a normy přijaté evropskými normalizačními orgány (článek 20) nevytvoří povinnost přijmout takové normy v souvislosti se směrnicí o infrastruktuře INSPIRE, neboť by to v některých případech vedlo k vysokým nákladům, které by nebyly odůvodnitelné z pohledu analýzy nákladů a zisků.
- Metadata vytvořená pro soubory prostorových dat a služeb by neměla obsahovat pouze informaci, zda byla data schválena (čl.5 odst. 2 písm.c)), ale také další typy informací o platnosti obsažených dat, včetně například popisu ověřovací metody.

- V příloze III bodu 7 by byl následující název více v souladu se způsobem popisu příslušných služeb ve Všeobecné dohodě o obchodu službami (GATS): „Vláda, zdraví, vzdělání, energie, enviromentální služby a zařízení monitorující životní prostředí“.

4. ZÁVĚR

Společný postoj teoreticky představuje významný milník při přijímání směrnice, která napomůže zkvalitnit bázi poznatků pro politiku životního prostředí a jiné politiky na základě zlepšení dostupnosti a interoperability prostorových dat. Mnoho z těchto ustanovení stanoví dobrý základ pro další vývoj.

Nicméně některé aspekty společného postoje by mohly spíše snižovat než zvyšovat dostupnost prostorových dat konsolidací překážek při sdílení dat mezi veřejnými orgány a přílišným omezením přístupu veřejnosti. Jiná ustanovení způsobí obtížné provedení směrnice a omezí její efektivnost při vytváření interoperabilních datových systémů.

Z tohoto důvodu nemůže Komise přijmout společný postoj.

5. PROHLÁŠENÍ KOMISE

Obecné prohlášení.

Komise zaznamenává, že společný postoj byl Radou jednomyslně přijat. Nicméně Komise nemůže tento společný postoj podpořit, jelikož výrazně nedosahuje celkové úrovně úsilí, která je pro tento návrh podstatná.

Znění společného postoje nechává příliš prostoru pro možnost, aby poskytovatelé dat odmítli zpřístupnit data veřejnosti a odmítli je sdílet s jinými veřejnými orgány. Další obavu vyvolávají přespříliš obtížné postupy pro přijímání pravidel podle postupu projednávání ve výborech a nedostatečné zajištění, aby tato pravidla byla plně provedena v členských státech.

Prohlášení o použití iniciativy INSPIRE pro data v držení institucí a orgánů Společenství.

Komise zcela souhlasí, že infrastruktura INSPIRE by měla zahrnovat soubory prostorových dat a služby na úrovni Společenství, aby byla zajištěna soudržnost mezi infrastrukturou pro prostorová data založenou v členských státech a mezi příslušnými informacemi na úrovni Společenství. K zabezpečení tohoto cíle vynaloží Komise všechno úsilí a v případě potřeby, předloží legislativní návrh upravující zřízení složek INSPIRE v rámci příslušných institucí a orgánů Společenství.